

Postcolonialisme i Decolonialitat. **Una introducció a l'estudi del poder i la resistència a l'Àfrica contemporànea**

Aquest curs pretén introduir alternatives per enriquir el currículum en ciències socials i humanitats des de la perspectiva de les teories postcoloniales, decoloniales i els estudis negre africans. L'objectiu és dotar l'alumnat d'eines per abordar críticament les polítiques de representació, ocupació d'espais i producció de subjectivitats, evitant mirades essencialistes sobre la vulnerabilitat de l'altre. Un cop finalitzat el curs, l'estudiant podrà respondre qüestions com: Què són les teories postcoloniales? Què entenem com a colonialitat or decolonialitat? Quines són les principals corrents? Com repensar el món des de les perspectives postcoloniales i decoloniales? Quina és la funció del gènere en la construcció de subjectivitats postcoloniales i pràctiques ciutadanes? Com aplicar la decolonialitat i la interseccionalitat al llegat colonial a Espanya i a Europa en general? Com analitzar les dinàmiques de les diàspores africanes en contextos socials i polítics des de Catalunya i Espanya?

Tutor i coordinador:

Saiba Bayo, (UPF)

Email: saiba.bayo@upf.edu

Director:

Camil Ungureanu, Professor de Teoria Política (UPF)

Hores lectives:

30 hores distribuïdes en 20 classes de 1 hora i 30 minuts

Crèdits:

5 crèdits, vàlids per al Mínor en Estudis de Gènere (UPF)

Preu:

75 € (membres UPF), 125 € (no membres UPF)

Idioma:

Castellà, Català, Anglès

Inici: 3 de febrer de 2026

Competències bàsiques:

CB1. Coneixements d'una àrea d'estudi a partir de l'educació secundària.

CB2. Capacitat d'aplicar coneixements de forma professional.

CB3. Capacitat de transmetre informació i solucions a públics especialitzats i no especialitzats. CB4. Habilitats d'aprenentatge per estudis posteriors amb autonomia.

Competències generals:

CG1. Capacitat d'anàlisi i síntesi.

CG2. Generació de noves idees (creativitat).

CG3. Motivació per l'èxit.

CT4. Anàlisi crítica de les desigualtats de gènere, raça i classe.

Resultats esperats:

- Obtenir una comprensió crítica de diverses perspectives globals sobre Àfrica.
  - Conèixer escoles principals del postcolonialisme, feminisme i estudis africans.
  - Desenvolupar eines per investigar des d'una perspectiva postcolonial i de gènere.
  - Aplicar conceptes teòrics postcolonials a problemes específics d'igualtat.
  - Explorar respostes socials i culturals als reptes de la globalització
-

Metodologia docent:

El curs inclou 30 hores repartides en 10 mòduls amb 2 classes d'1 hora i 30 minuts. El curs està coordinat per Dr. Saiba Bayo amb col·laboracions i convidats. Els estudiants poden assistir presencial, en línia o ambdós formats. Les activitats inclouen lectures i contingut audiovisual relacionat amb el postcolonialisme i estudis africans. Es requerirà la lectura de 25-35 pàgines per sessió.

Avaluació:

- Participació: 30%
- Assaig de 2000 paraules sobre un tema del curs: 50%
- Text en línia tipus blog (800 paraules): 20%

Comunicació

La comunicació es farà mitjançant l'aula global i el correu electrònic.

Avaluació (només aquells estudiants interessats en el certificat del curs)

Participació a classe: 30%.

Elaboració d'un assaig (2000 paraules): 50%.

Elaboració d'un article tipus blog (800 paraules): 20%.

Els temes seran consensuats amb el tutor a la quarta setmana.

Programa, estructura i calendari

Mòdul 1: Genealogies dels moviments anticolonials i la insurgència intel·lectual

Classe 1:

La Negritud: Context històric: colonització i resistència cultural.

- Data: Dimarts, 3 de febrer de 2026
- Horari: 18:00 - 19:30

Classe 2:

El Panafricanisme: Entre solidaritat racial i integració política

- Data: Divendres, 6 de febrer de 2026
- Horari: 18:00 - 19:30

Mòdul 2:

Lluites d'Alliberament i Moviments d'Independència (1940-1960)

Classe 3:

Processos i formes de descolonització a l'Àfrica negra.

- Data: Dimarts, 10 de febrer de 2026
- Horari: 18:00 - 19:30

Classe 4:

La Guerra Freda i les lluites d'independència.

- Data: Divendres, 13 de febrer de 2026
- Horari: 18:00 - 19:30

Mòdul 3:**Postcolonialitat i Descolonització : Les primeres dues dècades d' independència****Classe 5:**

Reptes de les noves nacions: estructures colonials persistents.

- Data: Dimarts, 17 de febrer de 2026
- Horari: 18:00 - 19:30

Classe 6:

Les teories postcoloniales al gir decolonial: Una introducció.

- Data: Divendres, 20 de febrer de 2026
  - Horari: 18:00 - 19:30
-

Mòdul 4:**Descolonització, Gènere i moviments feministes****Classe 7:**

El llegat de Andrée Blouin i Awa Thiam.

- Data: Dimarts, 24 de febrer de 2026
- Horari: 18:00 - 19:30

Classe 8:

Dona, espiritualitat i descolonització

- Data: Divendres, 27 de febrer de 2026
  - Horari: 18:00 - 19:30
-

Mòdul 5:**Cinema i polítiques de representació****Classe 9:**

El cinema a l'Àfrica negra: entre la influència soviètica i la cooperació francesa.

- Data: Dimarts, 3 de març de 2026
- Horari: 18:00 - 19:30

Classe 10:

Cinema, nacionalisme i descolonització: De Carthage a FESPACO.

- Data: Divendres, 6 de març de 2026
  - Horari: 18:00 - 19:30
-

Mòdul 6:

Diàspora africana: història, cultura i identitat

Classe 11:

Migracions, transnacionalisme i transformació social.

- Data: Dimarts, 11 de març de 2026
- Horari: 18:00 - 19:30

Classe 12:

La identitat afrodiàspòrica: entre afrofuturisme i afrodistopisme

- Data: Dimarts, 24 de març de 2026
  - Horari: 18:00 – 19:00
-

Mòdul 7:

Les revolucions passives al Nord d'Àfrica (2010-2015)

Classe 13:

Tunísia i Egipte: 14 anys sense Ben Ali i Mubarak

- Data: Divendres, 27 de març de 2026
- Horari: 18:00 - 19:30

Classe 14:

El fenomen Gen Z 212 al Marroc i les expectatives reals de canvi

- Data: Dimarts, 31 de març de 2026
  - Horari: 18:00 - 19:30
-

Mòdul 8:

Juventus i canvis polítics a l'Àfrica negra

Classe 15:

#EndSARS, #FeesMustFall i Léo Délestage: Quin poder té la joventut africana?

- Data: Dimarts, 07 d'abril de 2026
- Horari: 18:00 - 19:30

Classe 16:

Conflictes generacionals i resistències sistèmiques

- Data: Divendres, 10 d'abril de 2026
  - Horari: 18:00 - 19:30
-

Mòdul 9:

Conflictes armes i el retorn dels règims militars

Classe 17:

Terrorisme, cops d'estat i crisi de governabilitat.

- Data: Dimarts, 14 d'abril de 2026
- Horari: 18:00 - 19:30

Classe 18:

Neoliberalisme i les dictadures electorals.

- Data: Divendres, 17 d'abril de 2026
  - Horari: 18:00 - 19:30
-

Mòdul 10:

Gestió dels recursos y la cooperació al desenvolupament en temps de crisis

Classe 19:

Quin paradigma de cooperació en temps de neosoberanisme?

- Data: Dimarts, 21 d'abril de 2026
- Horari: 18:00 - 19:30

Classe 20:

Com imaginar la gestió dels recursos naturals i la justícia distributiva

- Data: Divendres, 24 d'abril de 2026
- Horari: 18:00 - 19:30